

aconsegueix que sigui deslliurat, cosa que no és obstacle a què, sis anys més tard, comprometi al rei afirmant que aquest i el seu germà dubten de la inspiració divina dels Evangelis. Jaume II se sincera davant de Climent V. Mes és tant el prestigi d'Arnau com a metge, que, mort aquest precisament en ocasió d'anar a Roma cridat pel Sant Pare, i malalt Climent V, demana per una encíclica i sota pena d'excomunió que li sigui buscat i enviat el llibre "Pràctica de la Medicina".

Es veu clara amb tot això l'altíssima posició social i l'extraordinària influència d'Arnau. En els seus escrits — obra del seu temps — hi ha molta hipòtesi i molta fantasia, però sobretot és un home que avui en diríem experimental. Se'l considera descobridor dels àcids nítric, clorhídric i sulfúric, de l'alcohol i les tinctures alcohòliques, de la destil·lació; conegué el bismut i l'emètic, els efectes del carbó mal encès, i escriu tractats de medicina i química en gran nombre, al mateix temps que dissertacions teològiques. Es preocupa de les epidèmies que tants estralls causen en aquell temps. Arnau de Vilanova és la gran figura de la Medicina Catalana, encara que no especialitzi les seves activitats, com és propi dels homes de la seva època. Juntament amb Llull i per primera vegada, escriu matèries de ciència en català. Gairebé un segle més tard els seguirà per aquest camí Francesc Eximeniç.

Ramon Llull, contemporani, comparteix amb Arnau de Vilanova la representació del saber i també de la medicina d'aquell temps d'or. La posició de Llull és més enciclopèdica, més extensa, i per això mateix, potser, menys intensa. Llull personalitza la cultura del trànsit de la XIII a la XIV centúria. Tracta de ciència en general i dels seus mètodes en alguna de les seves obres innombrables (particularment en la "Ars Magna" i el "Arbor Scientiæ") i s'ocupa també de medicina: "Llibre de la febre", "De la salut i de les malalties", "Mètode d'aplicar la lògica nova a la Medicina", "Art de curar", "Medicina teòrica i pràctica". Tot-hom sap la profunda agitació de la vida i les desventures de Ramon Llull.

Es el Doctor illuminat. La seva muller, Blanca Picany, demana que sigui nomenat un administrador i curador del marit, qui "est in tantum factus contemplativus quod circa administrationem bonorum suorum temporalium non intendet". En 1275 és nomenat administrador el pare Pere Galceran. No sembla Llull haver arribat en vida a igual preponderància que Arnau de Vilanova. Ofereix a Jaume II (1307) el "Llibre de Proverbis", què considera útil per la educació dels Infants i demana la protecció reial, "pauper suus, non dimitis servum tuo, domine". El rei li atorga una pensió vitalícia sobre les rendes de la vegueria de Barcelona. I més tard, durant la seva missió i captiveri a Tunis, diverses persones reials s'interessen per la sort de Llull.

Com a Arnau de Vilanova — i potser amb més empenya encara — interessen a Llull les qüestions teològiques, vorejant sovint l'heretgia. Els llibres de Llull són violentament discutits des del punt de mira dogmàtic després de la seva mort.